

Privitak 2.

NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE U DKP MREŽI

Reviziju DKP mreže smo izvršili u dva dijela, na licu mjesta tj. posjetima DKP -ima i u sjedištu za DKP koji dostavljaju dokumentaciju u Sarajevo. Ovom prigodom želimo skrenuti pozornost rukovodstvu Ministarstva na uočene nepravilnosti i slabosti u revidiranim DKP – ima, kao i potrebu sustavnog rješavanja problema funkcioniranja cjelokupne DKP mreže.

I Nepravilnosti uočene prigodom revidiranja sjedišta Ministarstva i DKP mreže:

- Sustav internih kontrola, promatran kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju točnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i propisima, još uvijek nije zadovoljavajući. Revizija je u Pismu preporuka menadžmentu skrenula pozornost da se zbog slabosti u sustavu internih kontrola rukovodstva (npr. nedovoljno jasna i precizna interna pravila, nedosljedna primjena postojećih pravila i procedura, slabosti u komuniciranju i razmjeni potrebnih instrukcija sa DKP-ovima, problemi neažurnosti finansijsko-računovodstvene evidencije) Ministarstvo izlaže velikim rizicima nepravilnosti i slabosti koje imaju utjecaja na finansijsko poslovanje i godišnji finansijski izvještaj. Revizija ponovno sugerira podizanje sustava internih kontrola na višu razinu od postojeće, kroz reguliranje jasnih i preciznih pravila potrošnje cjelokupnog poslovanja, te izradu kvalitetnih analiza kao dobre osnove za donošenje potrebnih odluka. Revizija je upoznata sa učinjenim pomacima u tekućem periodu i predlaže Ministarstvu da nastavi sa započetim aktivnostima u cilju uspostavljanja kvalitetnog i učinkovitog sustava internih kontrola koji bi djelovao preventivno i na vrijeme otklonio eventualne nepravilnosti i nezakonitosti u radu;
- početna stanja na analitičkim karticama nisu usuglašena i, u pojedinim slučajevima, ne odgovaraju stvarnom stanju, a neraščišćeni interni finansijski odnosi dugovanja i potraživanja između sjedišta Ministarstva i DKP mreže još uvijek nisu u cijelosti riješeni. Iako su poduzete aktivnosti rezultirale pomacima na utvrđivanju stvarnih početnih stanja, ponovno sugeriramo nastavak rada na rješavanju ovog problema. S obzirom da navedeno ima utjecaja na finansijske izvještaje smatramo da bi se ovi problemi trebali riješiti prije sačinjavanja završnog računa za 2006.g. kako bi isti prikazao realno i objektivno stanje na kraju godine;
- stanje računopolagača u DKP mreži i stanje uposlenih u Odjelu za financije i dalje nije zadovoljavajuće. Iako smo na navedeno, Ministarstvu, i u ranijim izvještajima skrenuli posebnu pozornost stanje je ostalo uglavnom nepromijenjeno. Revizija i dalje smatra da je nedopustivo da mnogi značajniji DKP-ovi (npr. Pariz, London, itd.) duže razdoblje nisu popunjene ovim kadrom, već da se ova radna mjesta raspoređuju uposlenici neadekvatne stručnosti, da se premješta jedan računopolagač, a da prethodno nije osigurana zamjena i slično. Ustanovili smo da se i dalje nastavlja praksa fluktuacije uposlenih u Odjelu za financije (Odjel trebaju napustiti tri diplomirana ekonomista). Revizija ponovno sugerira ozbiljan pristup ovom problemu kako bi se postiglo uredno i ažurno računovodstvo, te moglo upravljati i odlučivati na temelju računovodstvenih podataka u području upravljanja javnim sredstvima;

II Nepravilnosti i slabosti koje su uočene prigodom revidiranja poslovanja na terenu za sljedeće DKP u ISTANBULU, PARIZU, TEL AVIVU I LONDONU:

Neposredna revizija četiri DKP-a, pružila je revizijskim timovima posebnu sliku o njihovom poslovanju, međutim, ova je revizija poslovanja promatrana i kao uzorak za cjelokupnu DKP mrežu. S toga, rukovodstvu Ministarstva preporučamo da pažljivo analizira svaki revizijski nalaz u pojedinom DKP i utvrdi postojanje takvih nalaza i u drugim DKP-ima. Cilj naših nalaza je da ukažemo na slabosti i nedostatke u sustavu internih kontrola, te poduzimanje dodatnih napora ka definiranju takvih pravila i procedura koje će preventivno otkloniti sve moguće slabosti u poslovanju DKP mreže.

GENERALNI KONZULAT BIH U ISTANBULU

1. Sustav internih kontrola

- § Uočili smo da nisu jasno razgraničene obaveze i odgovornosti u dijelu obavljanja konzularnih poslova između generalnog konzula i konzula. Naime, u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za Generalni konzulat u Istanbulu predviđena su radna mjesta generalnog konzula i konzula, kojim su utvrđene obaveze i odgovornosti za oba radna mjesta u dijelu obavljanja konzularnog poslovanja. Mišljenja smo da bi Ministarstvo trebalo izmijeniti dio Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koji se odnosi na opis poslova konzula i generalnog konzula u Generalnom konzulatu u Istanbulu gdje bi se odgovornost za tu vrstu poslovanja prenijela isključivo na generalnog konzula i jasnije definirala odgovornost konzula za obavljanje ostalih poslova. Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da usvoji naprijed navedene izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji kako bi se otklonili rizici u dijelu razgraničenja odgovornosti generalnog konzula i konzula u daljem poslovanju;
- § prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Generalnom konzulatu predviđeno je radno mjesto tehnički sekretar-korespondent, a nije predviđeno radno mjesto računopolagača. U Generalnom konzulatu ove poslove obavlja osoba po ugovoru o djelu koja obavlja i poslove prevodioca i korespondenta, a nedovoljno poznaje računovodstvo i finansijsko poslovanje. Ministarstvo je odobrilo računopolagaču iz Veleposlanstva u Ankari da povremeno dolazi u Generalni konzulat i vrši knjigovodstvenu obradu dokumentacije, što znatno uvećava troškove poslovanja Generalnog konzulata, jer troškovi službenog putovanja (prijevoz, noćenje i dnevnice) padaju na teret odobrenog proračuna Generalnog konzulata. Mišljenja smo da ovakav način funkcioniranja Generalnog konzulata može imati značajnog utjecaja na učinkovitost finansijskih i računovodstvenih poslova. Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da razmotri mogućnost izdvajanja radnog mjesta tehničkog sekretara- korespondenta, s obzirom na obujam poslova koje obavlja to osoba i specifičnosti poznavanja stranog jezika, iz poslova računopolagača. Na taj način bi poslovi računopolagača i tehničkog sekretara-korespondenta bili efikasnije obavljani. Također, preporučamo rukovodstvu da izvrši analizu obujma poslova računopolagača u Ankari i troškova njegovog dolaska iz Ankare u Istanbul, te da razmotri mogućnost njegovog premještanja iz Ankare u Istanbul, a sve u cilju ekonomičnog trošenja javnog novca;
- § utvrdili smo da se u Generalnom konzulatu u Istanbulu primjenjuju određena pisana pravila potrošnje kojim se ograničavaju pravo i visina stvaranja obaveza za pojedine rashode. Pored ograničenja na potrošnju, koja su navedena u postojećim pravilima, uočili smo da u ovom DKP koriste fiksne telefone bez određenih pisanih procedura na pravo na upotrebu i pristup fiksnim telefonima. Mišljenja smo da je potrebno usvojiti takva pravila koja bi omogućila potpunu kontrolu nad stvaranjem obaveza po navedenim troškovima kako bi se racionalnije i efikasnije koristila odobrena sredstava za navedene namjene.

2. Finansijsko poslovanje i računovodstvo

- § Prigodom usvajanja plana proračuna za DKP Istanbul utvrdili smo određene slabosti koje se odražavaju kroz neusklađenost planiranih i odobrenih pojedinih proračunskih linija. Naime,

prijedlogom proračuna za 2005. godinu Generalni konzulat je na poziciji 'Usluge premještanja i selidbe' planirao sredstva u iznosu od 2.520,00 KM, za preseljenje jednog radnika prema isteku imenovanja u tom DKP, a odobrena su sredstva u iznosu od 7.823,00 KM. Izvršenje proračuna na navedenoj poziciji na dan, 31.10.2005. godine, iznosi 1.437,00 KM.

Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da, prije usvajanja konačnog prijedloga proračuna za Generalni konzulat, obavi konsultacije sa predstavnicima ovog DKP, kao se ovakvi propusti u planiranju proračuna ne bi u budućnosti ponavljali;

- § financiranje Generalnog konzulata vršeno je iz redovnih mjesečnih doznaka sa jedinstvenog računa trezora BiH. Uočili smo određenu rezervu sredstava na računima i u blagajni tog DKP, koja je posljedica viška sredstava iz 2004. godine. Utvrdili smo da su ukupno raspoloživa sredstva na svim računima i blagajnama gotovog novca, u periodu 01.01. do 15.11.2005. godine, iznosila 404.247,95 KM, a ukupno odobreni proračun za 2005. godinu iznosi 387.122,00 KM, što je posljedica nedostatka kontrole u praćenju izvješćivanja o stanju na računima i nedostatka jasnih instrukcija za povrat viška sredstava.

Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da sačini instrukcije o izvješćivanju i praćenju o stanju sredstava na računima i u blagajni gotovog novca DKP koje će jasno definirati način postupanja sa eventualnim viškovima sredstava;

- § utvrdili smo da se prikupljeni prihodi od konzularnih taksi ne uplaćuju u rokovima propisanim instrukcijom Ministarstva od 22.06.2005. godine. Prikupljene konzularne takse u 2005. godini uplaćivane nakon isteka tri do četiri mjeseca, a naplaćene takse za srpanj, kolovoz, rujna i listopada nisu uplaćene sve do okončanja prethodne revizije u ukupnom iznosu od 3.931,00 Euro; Skrećemo pozornost na ovaj propust, te naglašavamo potrebu pridržavanja važećih propisa koji uređuju poslovanje DKP;

- § utvrdili smo da uposleni u Generalnom konzulatu nemaju mogućnost uvida u Glavnu knjigu sa ciljem pregleda i usuglašavanja unesenih bilančnih pozicija sa stvarno obrađenim knjigovodstvenim podacima koji se dostavljaju sjedištu putem ADI- fajlova. Kao posljedica prednjeg utvrdili smo da za dva uposlena nije proknjižena plaća u glavnoj knjizi za mjesec ožujak i lipanj 2005.godine. Mišljenja smo da DKP mora usuglašavati proknjižena stanja sa stvarno unesenim podacima u glavnu knjigu, kako bi se otklonila eventualna neslaganja, što je bio slučaj u ranijem periodu ovog DKP-a.

Preporučamo rukovodstvu Ministarstva vanjskih poslova da propiše procedure kojima će se regulirati rokovi za usuglašavanje i pregled Glavne knjige od strane računopolagača u DKP ,kako bi se otklonili eventualni rizici od neslaganja na pojedinim pozicijama Glavne knjige sa stvarnim stanjem;

- § uočili smo da se preko računa otvorenog od strane Generalnog konzulata u Istanbulu vrši uplata sredstava za financiranje poslovanja Veleposlanstva BiH u Teheranu. Na osnovu raspoložive dokumentacije utvrdili smo da se uplaćeni novac podiže sa računa i isplaćuje gotovinskim putem ovlaštenom licu iz Veleposlanstva u Teheranu, a zbog nepostojanja bankovnog računa u Teheranu. Prigodom primopredaje sačinjava se službena zabilješka koja je ovjerena od strane tehničkog sekretara, generalnog konzula i lica ovlaštenog za preuzimanje gotovog novca. U revidiranom periodu od 01.01. do 31.10.2005. godine ukupno je transferirano 29.444 Eura i 154.688 \$.

S obzirom na visinu odobrenih sredstava za poslovanje Veleposlanstva u Teheranu, preporučamo rukovodstvu Ministarstva da preispita mogućnost otvaranja računa za poslovanje Veleposlanstva u Teheranu, zbog postojanja rizika od nasilnog otuđenja novca prigodom njegovog transporta;

- § konstatirano je da se uz ugovor o zakupu smještaja za generalnog konzula ne nalazi suglasnost sjedišta MVP-a. Saopćeno nam je da suglasnost postoji ali da je negdje zagubljena u postojećoj dokumentaciji. Utvrdili smo da se isplate troškova zakupa vrše iz blagajne. Generalnom konzulu je sugerirano da se smanji obujam isplata iz blagajne. U tijeku revizije predložena nam je Službena zabilješka od 18.11.2005. godine, u kojoj se navodi da je obavljen razgovor sa vlasnikom stana o mogućnosti plaćanja troškova zakupa preko računa i zaključak da će se vlasnici stana od 2006. godine zakup plaćati preko računa;

- § također, konstatirano je da, po novom Pravilniku o naknadama uposlenih u DKP-ima, generalni konzul ima pravo na troškove zakupa stana i ostalih troškova (parking prostor, električna energija, telefon, komunalne usluge itd.) do visine mjesečne plaće. Istim Pravilnikom je navedeno da je za Ugovor o zakupu za generalnog konzula neophodno prethodno rješenje iz sjedišta MIP-a. U slučaju

navedenih troškova za generalnog konzula u septembru je izvršena isplata razlike za kolovoz u iznosu 580,88 KM. Naime, plaća generalnog konzula iznosi 4.101,38 KM, a troškovi zakupa iznose 3.520,49 KM. Razlika u iznosu od 580,88 KM isplaćena je generalnom konzulu, ali kao osnova ovoj isplati nisu priloženi računi za ostale troškove;

- § Utvrdili smo: da se u pojedinim slučajevima iznos obračunatog toplog obroka ne slaže sa stvarnim brojem dana iz evidencija o prisustvu na poslu; da se dokumentacija o blagajničkom poslovanju ne odlaže prema vrsti valute tj. nije fizički razdvojena; da u Generalnom konzulatu nisu priznavani rashodi i prihodi prema akrealnoj osnovi (pojedini računi iz 2004. godine, plaćeni i knjiženi u 2005. godini); da pojedini troškovi nisu knjiženi na odgovarajuća konta (npr. troškovi reprezentacije knjiženi su na konto usluge javnog informiranja, račun za sredstva čišćenja knjižen na konto kancelarijskog materijala, troškovi prijevoza knjiženi na konto reprezentacije), te prekoračenja troškova mobilnog telefona generalnog konzula za 2 mjeseca (mjesečno ograničenje prema Odluci MVP-a iznosi 200,00 KM);
- § revizijom odobravanja i pravdanja putnih troškova uočene su sljedeće nepravilnosti: Nije ustrojena knjiga o evidenciji izdanih putnih naloga (u tijeku revizije predložen nam je zahtjev prema sjedištu MIP-a za dostavu iste), već se ista vodi u priručnim evidencijama (teka); u nekoliko slučajeva putni nalog nije pravdan u roku koji je propisan Odlukom Vijeća ministara BiH; u jednom slučaju, datum putnog naloga je mlađi od datuma kretanja na put (putni nalog je izdan na dan završetka službenog putovanja, retroaktivno); uz jedan putni nalog nije priložen poziv organizatora; u jednom slučaju uposlena je na putu provela 3 dana i 10 sat (što predstavlja tri pune dnevnice i pola jedne), a obračunate su četiri pune dnevnice; u jednom slučaju službenog putovanja u inostranstvo pogrešno su obračunate dnevnice. Iz priloženog pozivnog puta vidljivo je da je za određene dane osigurana ishrana (doručak i ručak), a da će za večeru koja nije osigurana učesnik dobiti novčanu naknadu. Bez obzira na tu činjenicu, uposlenom su za te dane obračunate pune dnevnice, umjesto 30% kako je to propisano Odlukom Vijeća ministara BiH; u slučajevima službenih putovanja računopolagača tj. dolazaka iz Ankare u Istanbul, konstatirano je da se putni nalog izdaje u Generalnom konzulatu u Istanbulu i da DKP snosi troškove tih putovanja (dnevnice, prijevoz, smještaj). Isplata troškova dnevnica vrši se u EUR-ima iz blagajne EUR-a, a troškovi prijevoza isplaćuju se u YTL (turske lire) iz blagajne YTL. Troškove smještaja plaća Generalni konzulat direktno hotelu po ispostavljenom računu. Potrebno je da se putni troškovi nastali po jednom službenom putovanju, koji se isplaćuju direktno uposlenom, obračunavaju i plaćaju u jednoj valuti iz jedne blagajne;
- § konstatirano je da na nalogima isplate iz blagajne nema potpisa lica koje odobrava isplatu. Mišljenja smo da su navedene nepravilnosti i nedostaci posljedica nedovoljno pouzdanog sustava internih kontrola koji se prije svega ogledaju u nedovoljnom nadzoru nad pojedinim poslovnim procesima kao i izostanku internih kontrolnih postupaka u dijelu primjene važećih zakona i internih akata kojim se uređuje poslovanje Ministarstva.
- Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da uvede pojačani nadzor nad svim poslovnim procesima u okviru Ministarstva kroz uvođenje novih i unaprjeđenje postojećih internih kontrolnih postupaka, kao i da uposleni u DKP posvete dužnu pozornost praćenju i primjeni važećih propisa, kako se navedeni propusti ne bi u budućnosti ponavljali.

3. Konzularni poslovi

- § Generalni konzulat u Istanbulu je za period od 01.01. do 31.10.2005. godine po svim vidovima konzularnih administrativnih usluga ostvario prihod u iznosu od 13.115€. Uočili smo da se u obavljanju navedenih poslova uposleni pridržavaju propisanih zakonskih normi i da se za sve zaprimljene predmete vodi uredna evidencija.

4. Ekonomska diplomacija

- § Ispitali smo aktivnosti vezane za ekonomsku diplomaciju u DKP Istanbul. Potvrđeno nam je od strane generalnog konzula da Ministarstvo nema usvojenu strategiju u svezi ekonomske diplomacije. Uvjerili smo se da generalni konzul i konzul vrše intenzivne aktivnosti na uspostavljanju privrednih veza između zainteresiranih strana iz zemlje prijema i Bosne i Hercegovine. Također nam je

potvrđeno da Generalni konzul ima intenzivne aktivnosti na prezentiranju mogućnosti za strana ulaganja u privredu Bosne i Hercegovine sa subjektima iz Turske, koristeći materijale koje u najčešćim slučajevima ličnim angažmanom dobiva od strane FIPA-e.

5. Stalna sredstva - popis

- § Uočili smo da u Generalnom konzulatu nije izvršen izvanredan popis stalnih sredstava i da nisu otklonjeni nedostaci u evidentiranju stalnih sredstava (viškovi, manjkovi i otpis) koji su utvrđeni Zapisnikom o inspekcijskom pregledu koji je izvršen od strane interne revizije Ministarstva vanjskih poslova u periodu 12.-14.07.2004. godine.

Preporučamo da se po redovnom godišnjem popisu za 2005. godinu naloži popisnoj komisiji da sravni stvarno stanje sa knjigovodstvenim, te da o utvrđenim viškovima i manjkovima stalnih sredstava donese odgovarajuće odluke koje će evidentirati u Glavnoj knjizi, kao i da izvrši otpis zastarjele i opreme koja nije u funkciji.

6. Ostala zapažanja

- § Uočili smo da sigurnost zgrade u kojoj se nalazi Generalni konzulat nije na zavidnoj razini. U prostorije Generalnog konzulata može se pristupiti stepeništem i liftom. U zgradi ne postoji alarmni uređaj. Uz prostoriju u kojoj se obavljaju konzularni poslovi nalaze se požarne stepenice sa vanjske strane sa kojih je potpuno neosiguran ulazak u prostorije.

Preporučamo rukovodstvu Ministarstva da razmotri mogućnost zakupa novih prostorija za smještaj Generalnog konzulata čija bi sigurnost bila na znatno višoj razini, kako bi se smanjio rizik od eventualnih neovlaštenih ulaza u prostorije Generalnog konzulata.

VELEPOSLANSTVO BIH U PARIZU FRANCUSKA

1. Sustav internih kontrola

- § U Veleposlanstvu nije popunjeno radno mjesto savjetnika koji po opisu poslova treba da radi i poslove računopolagača, te poslove privremeno obavlja savjetnik za diplomatske poslove. Nepopunjenost navedenog radnog mjesta odgovarajućim službenikom u velikoj mjeri otežava rad Veleposlanstva, posebno veleposlanika, koji nije u mogućnosti da prati realizaciju planskih parametara i ostalih funkcija Veleposlanstva koje su sa tim povezane, što ima utjecaja na učinkovito izvršavanje financijskih poslova i računovodstva.

Preporučamo Ministarstvu da, sukladno sistematizaciji radnih mjesta za Veleposlanstvo, bez odlaganja, izvrši popunu radnog mjesta za vođenje financijsko računovodstvenih poslova, s obzirom da su neadekvatna kadrovska rješenja ključni generator problema financijskog poslovanja Veleposlanstva;

- § ustanovljeni su problemi prigodom imenovanja novog osoblja i preuzimanja dužnosti. Preuzimanje dužnosti nije u cijelosti izvršeno sukladno Pravilniku o primopredaji dužnosti u DKP-ima, a posebno kada se radi o primopredaji na istoj razini poslova, kao npr. tehnički poslovi ili računovodstveni poslovi.

Smatramo da se poslovi primopredaje trebaju obavljati shodno Pravilniku i sa istom kategorijom uposlenika, tako da novoimenovani uposleni dođu ranije u DKP prije isteka mandata postojećih uposlenika.

2. Financijsko poslovanje i računovodstvo

- § Financiranje DKP vršeno je iz redovnih mjesečnih doznaka sa računa proračuna. Naplata konzularnih taksi se vrši bezgotovinski, preko posebnog računa veleposlanstva otvorenog za te namjene (sa 30.09.2005. godine, na račun Proračuna prebačeno je ukupno 67.035,00 KM sredstava od naplaćenih taksi). Transfer konzularne takse u korist proračuna BiH u prvoj polovini 2005. godine

vršen je sa znatnim zakašnjenjem, a kasnije je ustaljena praksa da se takse transferiraju jednom mjesečno, što nije sukladno propisima kojima je ovo pitanje regulirano.

Preporučamo Veleposlanstvu da transfer konzularnih taksi vrši sukladno propisima koji reguliraju način prijenosa sredstava u Proračun, a da za eventualno drugačiji transfer sredstava kao što je jednomjesečni transfer traži suglasnost od sjedišta Ministarstva;

§ finansijski plan Veleposlanstva je odobren tek u drugoj polovini 2005. godine iako je Veleposlanstvo sačinila prijedlog plana rashoda za 2004. godinu još u septembru 2004. godine, što povećava rizik od nenamjenskog trošenja proračuna i predstavlja slabost u komunikaciji između sjedišta i Veleposlanstva. Dalje izvršenje proračuna DKP-a ne prati se na odgovarajući način koji kumulativno treba da sadržava podatke od početka godine do određenog perioda u tijeku godine. Posljedica ovoga je i prethodni nedostatak kojim nije omogućen direktan uvid u Glavnu knjigu DKP-a. Analizom planiranog i ostvarenog proračuna za 2005. godinu sa stanjem 30.09.2005. godine ustanovljeno je da je na pojedinim stavkama proračunskih pozicija ostvareno značajno prekoračenje troškova. Ovo se odnosi na sljedeće troškove: izdaci za telefonske i poštanske usluge, nabavka kancelarijskog materijala, troškovi reprezentacije i izdaci za tekuće održavanje. Preporučamo da Sjedište Ministarstva propiše procedure izvješćivanja o izvršenju proračuna. Ovo je korisno radi praćenja potrošnje u DKP u odnosu na plan. Također, potrebno je, prigodom donošenja okvirnog plana za DKP konsultirati Veleposlanstvo u svezi donošenja proračuna za narednu godinu. Preporučamo da Veleposlanstvo u koordinaciji sa sjedištem, sačini detaljnu analizu po vrsti troškova sa prijedlogom mjera za rizične kategorije troškova, kako na kraju godine ne bi prekoračili odobreni proračun po vrsti troška.

§ utvrđene su određene nepravilnosti u knjiženju pojedinih bilančnih pozicija kao npr. potražni saldo na stavci 'dati krediti', saldo blagajne potražni koji se ne slaže sa stvarnim stanjem blagajne, akontacije za službena putovanja nisu raščišćene i povezane sa knjigovodstvom sjedišta Ministarstva, neriješena dugovanja na kontima obaveza, neriješena potraživanja od šefa DKP-a i sl. Preporučamo da se u koordinaciji sa sjedištem Ministarstva nastavi raditi na otklanjanju knjigovodstvenih grešaka, kako bi se postigao uvid u stvarno finansijsko stanje Veleposlanstva. Također je potrebno detaljno analizirati svaku knjigovodstvenu poziciju koja je knjižena kao potraživanje od šefa DKP-a, kako bi se došlo do stvarnog iznosa potraživanja. Nakon što se utvrdi stvarna obaveza šefa DKP-a, izvršiti izmirenje obaveze u korist Veleposlanstva. U cilju efikasne realizacije preporuka dajemo detaljniji prikaz nepravilnosti za pojedinih proračunskih pozicija:

- Putni troškovi : Ustanovljeno je da se Knjiga putnih naloga ne vodi na ispravan način, jer se ne evidentiraju date akontacije (iznos akontacije, datum isplate akontacije, datum pravdanja putnog naloga), što je bitno s obzirom da blagajna nije ažurna, dnevnice nisu obračunavane sukladno važećim Pravilnikom o obračunu plaća i naknada uposlenih u DKP, jer je ista umjesto za 20%, umanjivana za 10%

-Izdaci za poštanske usluge: Ustanovljeno je da pojedini računi nisu evidentirani u Glavnu knjigu (npr. LA POSTE od 07.06.2005. u iznosu 203,46 EUR, od 08.07.2005. u iznosu od 542,41 EUR; DHL od 31.03.05. u iznosu od 413,56 EUR; od 30.04.05. u iznosu od 446,70 EUR.

- Kancelarijski materijal – Testiranjem je utvrđeno da ima računa iz prethodne godine, a koji su plaćeni knjiženi u 2005. godini, npr. JPG od 20.10.2004. u iznosu 206,96 EUR (404,78 KM), a pojedinim slučajevima je plaćanje izvršeno na osnovu opomene dobavljača. Sve navedeno je posljedica slabosti sustava internih kontrola jer se fakture ne evidentiraju u knjigu KUF-a, a praćenje izvršenja proračuna se ne vrši redovno i na zadovoljavajući način (tek od septembra je uvedena praksa sačinjavanja mjesečnog izvještaja o izvršenju proračuna). Izvršenje ovih troškova sa 30.09.2005. godine, iznosi 11.465,50 KM, što je 91% više od plana za 2005. godinu.

- Izdaci za gorivo: evidencije o utrošku goriva i prijednim kilometrima se vode tek od travanja po preporuci interne revizije. Iste bi trebalo još unaprijediti (u smislu preglednosti i urednosti). Ukupno ostvarenje troškova goriva sa 30.09.2005 g je 4.553,97 KM ili 91% od planiranih troškova.

- Unajmljivanje prostora ili zgrada: utvrđeno je da su na ovaj konto knjiženi troškovi iznajmljivanja sale za organizaciju izložbe Safeta Zeca koja je održana u periodu 13.04.- 19.05.2004. godine i neplaćena kirija za kancelariju BiH u zgradi UNESCO-a u Parizu u iznosu 35.978,97 KM. Iako je Vijeće ministara donijelo Odluku o dodjeli sredstava u iznosu od 10.000 KM za održavanje izložbe S.

Zeca u UNESCO-u iz sredstava tekuće rezerve Proračuna institucija BiH, broj 99/04 od 29.04.2004. ,plaćanje je izvršeno tek u 2005. godini.

- Reprezentacija: Utvrđeno je da su računi reprezentacije uglavnom plaćani kreditnom karticom. Iako je sjedište, polovinom godine, poslalo instrukciju o zabrani upotrebe kreditne kartice, ista se još uvijek koristi.

Instrukcija iz sjedišta koja se odnosi na troškove reprezentacije u DKP-ima od 26.05.2003. godine nije dosljedno primjenjivana kada je u pitanju sastavljanje detaljnih izvještaja nakon svakog službenog sastanka.

Troškovi reprezentacije su sa 30.09.2005. godine ostvareni u iznosu od 21.374,66 KM, što je 42% više od planiranog/odobrenog iznosa za 2005. godinu.

- Blagajničko poslovanje: Uvidom u blagajničko poslovanje ustanovljeno je slijedeće: ne postoje jasne i precizne procedure vođenja blagajne i upravljanja gotovinom (tko i na koji način može vršiti isplate, koji troškovi se mogu plaćati iz blagajne, vođenje blagajničke dokumentacije, kontrola blagajne), osoba koja vodi blagajnu nije pismeno ovlaštena za obavljanje ovih poslova, blagajnički dnevnik se ne sačinjava prigodom svake promjene u blagajni, već jednom mjesečno, ne postoji adekvatna i redovna kontrola isplata i uplata u i iz blagajne, početno stanje blagajne prema GK iznosi 253,21 KM i ne odgovara stanju blagajne na dan 31.12.2004. godine koje prema izvještaju popisne komisije iznosi 34,53 EUR ili 67,53 KM. Stanje blagajne na dan 30.09.2005. godine u GK ne odgovara stanju iskazanom u blagajničkom izvještaju od 30.09.2005. godine. Stanje u GK iznosi 2.865,60 KM, a blagajničkom izvještaju 1.629,26 EUR ili 3.186,56 KM, pojedine isplate/uplate nisu pravilno evidentirane u blagajničkom dnevniku, na blagajničkom izvještaju za veljaču utvrđen je negativan saldo, zapaženo je da ima naknadnih ispravaka na blagajničkom dnevniku, kasa u kojoj se čuva gotovina ne zadovoljava osnovne sigurnosne kriterije, evidencija primljenih, izdanih i realiziranih čekova se ne vodi na adekvatan način, u 2004. godini nije izvršen popis izdanih, a nerealiziranih i bjanko čekova.

3. Konzularno poslovanje

- § Uvjeti za rad konzularnog odjela nisu na zadovoljavajućoj razini iz razloga što u Veleposlanstvu ne postoji prijemni ured koja bi ispunio minimum uvjeta sukladno propisima koji reguliraju ovu oblast (stranke se primaju u hodniku Veleposlanstva), a šef konzularnog Odjela i konzularni službenik rade u jednoj prostoriji u kojoj je smještena kompletna arhiva konzularnog poslovanja kao i sva informatička oprema za komunikaciju sa Ministarstvom i direkcijom CIPS projekta. Metodom slučajnog uzorka, pregledom većeg broja predmeta ustanovljeno je da zahtjevi za bilo koju uslugu koja se naplaćuje sadrže svu potrebnu dokumentaciju. Odlaganje završenih predmeta vrši se uredno, prema broju izdate putne isprave.

Preporučamo da sjedište Ministarstva pokuša iznaći dodatna sredstva kako bi se riješio problem prijemne kancelarije i poboljšali uvjeti za efikasniji rad konzularnog Odjela.

4. Ekonomska diplomacija

- § Ministarstvo nema usvojenu strategiju, ciljeve i područja djelovanja u svezi ekonomske diplomacije u zemlji prijema. Nedostaju baze podataka o projektima iz zemlje u koje treba investirati i kojim bi se definirali interesi naše zemlje u Francuskoj. Ako i postoje određeni projekti isti u principu nisu kvalitetni i onemogućavaju konkretnu prezentaciju i suradnju sa zainteresiranim stranama. Ipak Veleposlanik se u diplomatske aktivnosti uključila intenzivno odmah po predaji akreditivnih pisama, kroz posjete i komunikaciju sa državnim organima Francuske, a i stalni je predstavnik BiH u UNESCO, prema kojem ima intenzivne aktivnosti. Jedna od značajnijih aktivnosti Veleposlanika je upis 'Starog grada Mostara' na UNESCO listu svjetskih baština kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa.

Preporučamo da Ministarstvo usvoji generalnu strategiju, ciljeve i područja djelovanja ekonomske diplomacije za Francusku. Potrebno je u odnosu na značaj procijenjene strategije izvršiti dopunu radnih mjesta i planirati potrebna sredstva za učinkovito djelovanje u zemlji prijema.

5. Stalna sredstva –popis

- § Utvrđeno je da stanje sredstava u glavnoj knjizi nije usuglašeno sa stanjem u pomoćnoj knjizi stalnih sredstava na dan 31.12.2004. godine, (npr. nabavke kapitalnih sredstava koje su u 2004. godini izvršene bez suglasnosti sjedišta i knjižene na 'lični konto veleposlanika', što nije ispravno i utječe na financijski izvještaj o kapitalnim izdacima). Također je utvrđeno da Veleposlanstvo ne vodi knjigu osnovnih sredstava, što povećava rizik kod obavljanja popisa. S obzirom da je problematika popisa na razini Ministarstva godinama izražena preporučamo sjedištu Ministarstva da popisu sredstava i izvora sredstava za 2005. godinu posveti punu pozornost, te da, u koordinaciji sa Veleposlanstvom izvrši blagovremene pripreme, te aktivno prati obavljanje popisa.

6. Ostalo

- § U Veleposlanstvu je u travnju 2005. godine, obavljena interna reviziju sjedišta. Utvrđeno je da preporuke interne revizije nisu u cijelosti realizirane. Realizirane su preporuke koje se odnose na konzularno poslovanje, a ne i one koje se odnose na računovodstveno poslovanje i održavanje redovnih kolegija u svezi dogovora radnih zadataka i izvješćivanja o izvršenim i neizvršenim zadacima.
- Veleposlanstvo treba uz pomoć sjedišta Ministarstva provesti preporuke revizije, a interne komunikacije i informacije u DKP podići na većoj razini, što bi doprinijelo efikasnijem i ekonomičnijem izvršavanju poslova i izvješćivanju o planiranim i izvršenim zadacima.

VELEPOS LANSTVO BIH U TEL AVIVU IZRAEL

1. Sustav internih kontrola

Revizija je uočila kako se ne vrši sustavno praćenje izvršenja proračuna i da nema dovoljno koordinacije po ovom pitanju između sjedišta i DKP. Analizirajući planirani i ostvareni proračun za devet mjeseci uočili smo kako ima određenih prekoračenja (gledano sa stanjem 30.09.2005.) i u slučaju nastavka iste dinamike na kraju godine bi došlo do prekoračenja pojedinih stavki (npr. putni troškovi, izdaci za osiguranje, izdaci za usluge prijevoza i goriva, ugovorene usluge itd.). Preporučamo DKP da poduzme odgovarajuće aktivnosti u suradnji sa sjedištem i izvrši cjelovitu analizu planiranog i ostvarenog proračuna i poduzme odgovarajuće aktivnosti u cilju uklapanja u planirane proračunske stavke (uzeti u obzir i nerezidentno pokrivanje Cipra koje utječe svakako na troškove poslovanja).

2. Financijsko poslovanje i računovodstvo

- § Uočili smo kako DKP nema uvida u knjigovodstvene kartice, a da iste također nisu u cijelosti ažurne zbog stanja koja se povlače iz ranijeg razdoblja. Sugeriramo DKP da zajedno sa sjedištem MIP-a obvezno radi na rješavanju ovog problema u cilju ažurnosti i urednosti računovodstvene evidencije;
- § revizijom blagajničkog poslovanja smo uočili da se isplate u različitim valutama evidentiraju u istom bloku naloga za uplatu/isplatu i blagajničkom dnevniku, te sugeriramo da se dokumenti za različite valute razdvoje. Nadalje smo uočili dosta visok promet preko blagajne (isplata plaća, zakupnine stanova i rezidencija itd.), te preporučamo da se određene isplate vrše preko računa u cilju smanjena rizika poslovanja sa gotovinom. Također sugeriramo da se donesu i instrukcije (odluke) o visini blagajničkog maksimuma.
- § revizijom smo uočili kako rukovodstvo MIP-a prigodom slanja u DKP mrežu i dalje ne educira uposlene koji rade određene financijske poslove. Također ne postoji ni instrukcija iz sjedišta MIP-a za obavljanje osnovnih računovodstvenih poslova (npr. vođenje blagajne) i pripremu računovodstvene dokumentacije;

3. Konzularno poslovanje

- § Kada je u pitanju konzularno poslovanje uočili smo određene probleme glede evidencije u knjizi izdanih viza (došlo je do pogrešno upisivanja brojeva izdanih viza) kao i problem sa stikerom za vize broj A0082606 koji je ostao neiskorišten, a nije ni poništen, niti razdužen (obrazloženje koje smo dobili od osoblja je da je do toga došlo zbog greške pri elektronskoj obradi). Revizija preporuča da se problem spomenutog stikera bez odlaganja riješi sa Odjelom za konzularne poslove;
- § utvrdili smo kako nije bilo popisa stikera na zalihima sa stanjem 31.12.2004. godine, što se po mišljenju revizije trebalo popisati (po riječima uposlenih takvu instrukciju nisu dobili iz sjedišta MIP-a);
- § uočili smo da postoji problem u pogledu konzularnog poslovanja tj. izdavanje viza za nosioce palestinskih putnih isprava, s obzirom na činjenicu kako je potrebno lično podnijeti zahtjev za izdavanje viza, a isti to nisu u mogućnosti učiniti zbog ograničenog kretanja nametnutog od strane izraelskih vlasti. Sugeriramo rukovodstvu MIP-a da pokuša iznaći odgovarajuća rješenja i uradi posebne instrukcije za DKP, kako bi riješili ovaj problem;
- § kada je u pitanju ekonomska diplomacija i aktivnosti u svezi sa ovim obujmom poslova uočili smo da postoje određene aktivnosti veleposlanika, ali ono što nedostaje po mišljenju revizije je sustavni pristup ovoj problematici. Iz razgovora sa veleposlanikom smo utvrdili kako nije potpisan ni jedan sporazum iz područja privrede na razini dviju država (navodno su četiri sporazuma u proceduri), što samo po sebi govori o nedovoljnoj privrednoj aktivnosti. Revizija i dalje sugerira DKP-u pored političkog angažmana, preferiranje i ekonomske diplomacije u sklopu svojih redovitih aktivnosti;

4. Stalna sredstva – popis

Ured za reviziju posebno skreće pozornost DKP na popis sredstava i izvora sredstava (da se izvrše blagovremene pripreme u računovodstvu i u samom DKP-u zajedno sa sjedištem MIP-a) iz razloga što je problematika popisa na razini Ministarstva godinama izražena. U tijeku revizije iz sjedišta MIP-a je stigao nalog o vršenju popisa što revizija cijeni, te skreće pozornost na dosljednu primjenu istog;

5. Ostala zapažanja

Takom revizije smo uočili kako je općenito učinjen znatan napredak i poboljšanje u financijskom poslovanju DKP-a Tel Aviv u odnosu na prošle godine, ali da pozitivnu tendenciju treba svakako nastaviti i otkloniti uočene nedostatke i propuste od strane revizije;

VELEPOS LANSTVO BIH U LONDONU VELIKA BRITANIJA

1. Sustav internih kontrola

- § Revizija je ispitivala sustav internih kontrola u odnosu na organizaciju i rukovođenje u DKP-u i instrukcije Sjedišta Ministarstva vanjskih poslova u svezi poslovanja DKP-a. Veleposlanik je preuzeo određene aktivnosti na uspostavi sustava internih kontrola na osnovu Izvještaja o reviziji MIP-a za 2004. godinu na bazi nalaza i preporuka kod drugih DKP-a. Tako su napravljene precizne pisane instrukcije (nalog) za osoblje Veleposlanstva u odnosu na konkretne poslove (financijsko poslovanje i računovodstvo, konzularno poslovanje, korištenje službenih vozila, ekonomska diplomacija). Pored poduzetih aktivnosti na uspostavi internih kontrola u Veleposlanstvu, uočene su određene slabosti u organizaciji i sistematizaciji DKP-a koje prelaze ovlaštenja Veleposlanika i koje treba riješiti u Sjedištu MIP-a. Navedeno se odnosi na sljedeće:
 - § Sistematizacijom je u Veleposlanstvu predviđeno radno mjesto tehnički sekretar-korespondent-računopolagač. Pored toga što je teško izvodljivo da jedna osoba učinkovito može izvršavati tri posla, u konkretnom slučaju izdano je rješenje uposlenom na radno mjesto tehnički sekretar-

korespondent (izostavljeni su poslovi računopolagača). Ovo može imati utjecaja na učinkovito izvršavanje poslova, posebno financijskih poslova i računovodstva.

Potrebno je da Sjedište MIP-a posebno izdvoji radno mjesto korespondenta, s obzirom na obujam i stručnost ovih poslova. Za ove poslove može biti angažirana osoba koje domicilno boravi u inozemstvu radi uštede sredstava. Na taj način će poslovi tehničkog sekretara-računopolagača biti posebno izdvojeni i učinkovito izvršavani.

- § Uočeni su problemi prigodom imenovanja novog osoblja i preuzimanja dužnosti. Preuzimanje dužnosti nije izvršeno između istih razina poslova (tehnički poslovi, konzularni poslovi).

Potrebno je da se poslovi primopredaje obavljaju sa istom kategorijom uposlenika (npr. tehnički sekretar sa istim imenovanim osobama, konzularni službenik sa istim imenovanom osobom), tako da novoimenovani uposleni dođu u DKP prije isteka mandata postojećih uposlenika.

2. Financijsko poslovanje i računovodstvo

- § Financiranje DKP izvršavano je iz redovnih mjesečnih doznaka sa računa proračuna. Prijenos sredstava na račun proračuna po osnovu prikupljenih taksi u principu je redovno izvršavan. Ipak, uočili smo određenu rezervu sredstava na računu DKP-koja je posljedica viška sredstava iz 2004. godine. Ministarstvo inostranih poslova je tek u julu 2005. godine izdalo nalog Veleposlanstvu da izvrši prijenos viška sredstava u visini 22.859 GBP na račun proračuna. Utvrdili smo u ovom slučaju nedostatak instrukcija za povrat viška sredstava, eventualnu odluku o «dozvoljenoj», «prihvatljivoj» rezervi u odnosu na redovne tranše itd.;

Preporučamo da DKP u svojim financijskim izvještajima koji predstavljaju promet računa u domicilnoj banci, redovno evidentiraju i izvještavaju o stanju sredstava na računu (početno stanje, krajnje stanje). Prema našem mišljenju, Sjedište Ministarstva treba regulirati pitanje dozvoljene rezerve na računu DKP-a i povrat viška sredstava na račun proračuna.

- § Od ranije je poznato da DKP-i nemaju mogućnost direktnog uvida u Glavnu knjigu sa ciljem pregleda svojih troškova, pregleda unesenih bilančnih pozicija itd., što je višegodišnji nedostatak u poslovanju Ministarstva inostranih poslova. Prema našem mišljenju, DKP mora usuglašavati proknjižena stanja u ISFU sustavu sa Izvještajima priliva i odliva sredstava i Izvještajima o rashodima po strukturi troškova kako bi se otklonila eventualna neslaganja i imao uvid u stanje prihoda, rashoda i imovine DKP-a;

Sjedište Ministarstva treba propisati procedure mjesečnog usuglašavanja i pregledanja Glavne knjige DKP-a koja se evidentira u ISFU sustavu. Korisno bi bilo izvršiti prethodne obuke računopolagača u Sjedištu Ministarstva prije upućivanja u DKP.

- § Izvršenje proračuna DKP-a ne prati se na odgovarajući način koji kumulativno treba da sadržava podatke od početka godine do određenog perioda u tijeku godine. Posljedica ovoga je i prethodni nedostatak kojim nije omogućen direktan uvid u Glavnu knjigu DKP-a. Također, uočili smo da prigodom donošenja okvirnog proračuna za DKP nisu postojale komunikacije između DKP-a i Sjedišta ministarstva u svezi nacrtu okvirnog proračuna DKP-a.

Preporučamo da Sjedište Ministarstva propiše procedure izvješćivanja o izvršenju proračuna. Ovo je korisno radi praćenja potrošnje u DKP u odnosu na plan. Također, potrebno je prigodom donošenja okvirnog plana za DKP konsultirati Veleposlanstvo u svezi donošenja proračuna za narednu godinu.

- § Uočili smo da prema novim pravilima iniciranim iz Sjedišta Ministarstva, uposlenima (u odnosu na kategoriju) pripada fiksna naknada za zakup stana. Također, uposleni nisu u obavezi podnositi Ugovore za zakup stana. Mišljenja smo da ovakvo rješenje otvara mogućnost ostvarivanja pozitivne razlika između cijene stana u različitim odredištima DKP-a i fiksnog iznosa koji je garantiran uposlenom.

Preporučamo da Sjedište Ministarstva preispita ovakva rješenja koja omogućavaju preusmjeravanje pozitivne razlike od stvarne cijene stana u lična primanja uposlenih.

- § Pregledom popisa sredstava i izvora sredstava Veleposlanstva na dan 31.12.2004. godine uočili smo da popis nije izvršen prema grupama osnovnih sredstava, popisne liste ne sadrže zbir nabavne i sadašnje vrijednosti, a stanja se ne slažu sa podacima iz Glavne knjige. Također, popis nije urađen

sveobuhvatno (zgrada Veleposlanstva koja je vlasništvo nije evidentirana u popisnim listama i Glavnoj knjizi, a dva službena vozila također nisu popisana).

Preporučamo da se prigodom popisa za 2005. godinu izvrši blagovremeno ažuriranje popisnih listi, grupiranje po vrstama osnovnih sredstava i da se izvrši uspoređivanje stvarnog stanja sa stanjem u poslovnim knjigama. Također, potrebno je poduzeti mjere da se izvrši uknjiživanje zgrade Veleposlanstva u poslovne knjige na osnovu odgovarajuće dokumentacije.

3. Konzularno poslovanje

Sustav internih kontrola u odjelu konzularnih poslova postavljen je na visoku razinu. Svi zahtjevi za bilo koju uslugu koja se naplaćuje zaprimaju se u Veleposlanstvu i zavode u protokol samo kada sadrže svu potrebnu dokumentaciju. Prigodom zaprimanja dokumentacije popunjava se obrazac iz kojeg se vidi priložena dokumentacija koji se kontrolira od strane više lica.

4. Ekonomska diplomacija

Ministarstvo nema usvojenu strategiju, ciljeve i područja djelovanja u svezi ekonomske diplomacije u zemlji prijema. Nedostaju baze podataka o projektima iz zemlje u koje treba investirati i kojim bi se definirali interesi naše zemlje u Velikoj Britaniji. Ako i postoje određeni projekti oni u principu nisu kvalitetni i onemogućavaju konkretnu prezentaciju i suradnju sa zainteresiranim stranama. Također, Ministarstvo je poništilo jedno mjesto ministara-savjetnika, tako da jedna osoba obavlja i ekonomske i političke poslove u Veleposlanstvu.

Preporučamo da Ministarstvo usvoji generalnu strategiju, ciljeve i područja djelovanja ekonomske diplomacije za Veliku Britaniju. Potrebno je u odnosu na značaj procijenjene strategije izvršiti dopunu radnih mjesta i planirati potrebna sredstva za učinkovito djelovanje u zemlji prijema.

5. Ostalo

Uočili smo nedostatak zapisnika sa Kolegija Veleposlanstva u svezi dogovora radnih zadataka i izvješćivanja o izvršenim i neizvršenim zadacima.

Preporučamo da se interne komunikacije i informacije u DKP pojačaju, što doprinosi efikasnijem izvršavanju poslova i izvješćivanju o planiranim i izvršenim poslovima.